

JAKUBIANSKY HLÁSNIK

Jakubany • Marec 2014 • Ročník IX. • Číslo 2 (34) • Zdarma

Pripomíname si Deň učiteľov - prečo lúbime svoju učitelku?

- učí nás pekné básničky a pesničky
(Peťka Štefaňáková, MŠ)

- lebo pani učiteľka je milá, krásna a dobrá
(Mirka Červenobradová, ŠT)

- lebo mi vie zapletať francúzsky vrkoč
(Lilka Kormaníková, MŠ)

- naučila nás čítať, písat', počítať a bicyklovať
(Katka Dunková, ŠT)

- lebo má pekné botasky
(Kristián Dunka, ŠT)

Učiteľka ŠT (vpravo) – Mgr. Dana Ščerbáková

- je veľmi dobrosrdečná
(Stanka Fidermáková, KT)

- nedáva nám veľa domáčich úloh, je dobrá a milá
(Katka Haladajová, KT)

Učiteľka KT – Mgr. Anna Hanečáková

- je trpezlivá a ešte jej pri nás nepukli nervy
(Anička Marjančíková, KT)

Učiteľka Mgr. Monika Kaletová s budúcim prváčikom.

Koncom januára a začiatkom februára je na všetkých slovenských školách veľmi rušno. Predškoláci spolu so svojimi rodičmi prichádzajú na zápis do prvého ročníka v školskom roku 2014/15. Jakubianski predškoláci to majú o niečo ľahšie, škola pre nich nie je veľkou neznáomou, nakoľko sa už tri roky na chodbách a na obedstve stretávajú s veľkými žiakmi, hrajú sa na spoločných školských ihriskách.

To však neznamená, že k zápisu prišťupovali benevolentne. Každý predškolák sa chcel predstaviť v čo najlepšom svetle, a tak si zvedavé učiteľky vypočuli básnicky, pesničky, dozvedeli sa, či našich predškolákov počúvajú súrodenci,

či dostali od Ježiška tašku a iné dôležité informácie...

V krásne vyzdobenej miestnosti s veľkým cirkusom na stene presne o 12.00 privítali učiteľky Mgr. Monika Kaletová, Mgr. Ščerbáková, Mgr. Jendrichovská, Mgr. Hanečáková, Mgr. Jacková prvých trošku vylakávaných predškolákov. Do konca zápisu sa v miestnosti vystriedalo štyridsať detí, ktoré opúšťali školu s úsmevom a s pamätným listom a spomienkovým darčekom.

Zápis do 1.ročníka

zápisu sa v miestnosti vystriedalo štyridsať detí, ktoré opúšťali školu s úsmevom a s pamätným listom a spomienkovým darčekom.

Na základe počtu zapísaných žiakov a počtu tohtoročných žiakov nultého ročníka, škola v budúcom školskom roku plánuje otvoriť dva prvé a jeden nultý ročník.

PhDr. Nadežda Gregová

Biblická olympiáda

Dňa 18. marca sa uskutočnilo protopresbyterské kolo biblickej olympiády a biblickej súťaže Starolučovianskeho protopresbyteriátu na Základnej škole vo Veľkom Lipníku. Po privítaní sa súťažiaci rozdelili do súťažných kategórií. Žiaci sa pripravovali na biblických stretnutiach z vybraných kníh Svätého Písma, a to z kníh Exodus, z kníh proroka Jonáša a Evanjelia podľa Jána. Naši žiaci sa umiestnili nasledovne: V kategórii A (1. a 2. ročník) na druhom mieste v zložení: Lenka Michňová, Sebastian Mrug, Radoslav Štucka, všetci

z 2. A. V kategórii B (3.-4. ročník) na druhom mieste v zložení: Slávka Mačugová, Alžbeta Valková, Bystrík Hrebík, všetci zo 4. A.

V kategórii 1 (5.- 9. ročník) zvíťazilo družstvo ZŠ s MŠ Jakubany v zložení: Dávid Valko zo 7. A, Miroslava Marchevková a Veronika Krištoňáková, obe zo 6. A. Tito žiaci nás budú reprezentovať na krajskom kole Biblickej olympiády, ktoré sa uskutoční 29. 4. 2014 v Prešove. Výhercom srdcne blahoželáme a postupujúcim prajeme veľa mудrosti a darov Svätého Ducha. Mgr. Pavol Valko

2. A trieda v maskách.

Odvzdávanie výpisov známok v maskách a karneval

31. január – to je dátum, keď si žiaci na celom Slovensku prichádzajú do školy po svoju „výplatu“ za uplynulý polrok. Ani žiaci z 1. stupňa našej školy neboli výnimkou. Prišli si po výpisu známok, ale predsa len trochu netradične – v maskách. Predstavte si, že výpisu známok dostali kukučkové hodiny alebo lenka. To bolo smiechu. A veselo bolo aj potom, keď

sa začala karnevalová zábava. Telocvičňa našej školy sa premenila na tanecný parket pre rôzne bytosti – čarodejnice, roboty, rôzne zvieratká, na čarovné, ale aj potrebné veci, či predmety. Miesta bolo stále dosť, tak sa k nám pripojili aj deti z materskej školy. Ked' sa blížil záver, nasledovala dlho očakávaná tombola. Každý žiačik, minimálne s jednou tombolou v ruke, dúfal, že

Mgr. Ánna Hanečáková

bude vyžrebovaný. Napätie v telocvični sa dalo krájať. Vyžrebovaní žiaci si vyberali z množstva cien podľa vlastného výberu a potrieb.

Pomaly sa blížil záver a žiaci sa pobrali domov. Niektorí spokojní so študijnými výsledkami, iní s cenou, ktorú vyhrali v tombole, no všetci s úsmevom na tvári, pretože ich čakali polročné prázdniny.

Miss a Boy školy 2014

Tajným snom mnohých dievčat je stať sa aspoň raz v živote Kráľovnou krásy. Tento sen sa každoročne vyplní aj jednej zo žiačok našej základnej školy.

Počas klobúkovo-kravatovej pártys, kde vstupenkou pre dievčatá bol klobúk a pre chlapcov kravata, sme vyhlásili výhercov Miss a Boy školy 2014. Titul Miss školy 2014 si odnesla Mária Dudová žiačka 7.A a titul Boy školy 2014 získal Ján Mrug žiačok 8.A. Druhou najkrajšou žiačkou sa stala Klaudia Regrutová z 9.A, ktorá si odnesla titul 1. vicemiss a 1. viceboy sa stal žiačok z 8.A Jozef Štucka. Titulom 2. vicemiss sa môže pýsiť Monika Krajiňák z 9.A a titulom 2.viceboy Ján Štucka z 9.A. Žiaci si spomedzi seba vybrali aj Miss Roma 2014, ktorou sa stala Gabriela Červeňáková z 9.A a Boy Roma 2014, ktorým je Kristián Mirga zo 6.A.

A čo dodať na záver? Hádam len myšlienku W. Shakespear:

„Vonkajšia krása je o to cennejšia, o čo viac vnútornej krásy skryva.“

Mgr. Mária Bučková

Miss školy 2014 Mária Dudová,
Boy školy 2014 Ján Mrug.

OTVORENÁ HODINA

Dnešná doba je známa veľkými zmenami, úpravami a modernizáciou. Aj v MŠ v záujme skvalitňovania výchovy a vzdelávania implementujeme do vzdelávacieho procesu nové postupy, metódy, moderné pomôcky. Už máme skúsenosti s informačno – komunikačnými technológiami vo výchovno-vzdelávacom procese, ale ponuka sa nám aj ďalšia výmoženosť dnešného moderného vzdelávania – interaktívna tabuľa. Naša MŠ si ju mohla zakúpiť aj z časti príspevku 2% daní občianskeho združenia założeného pri našej MŠ. V decembri

sa nás sen stal skutočnosťou a tak sme sa dňa 10.03.2014 rozhodli požať naše kolegyne z okolitých MŠ a odovzdali im svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti prostredníctvom otvorennej hodiny, na ktorej si mohli pozrieť priamu prácu detí s tabuľou. Hodinou ich pútavovo sprevádzala uč. Daniela Ploščicová.

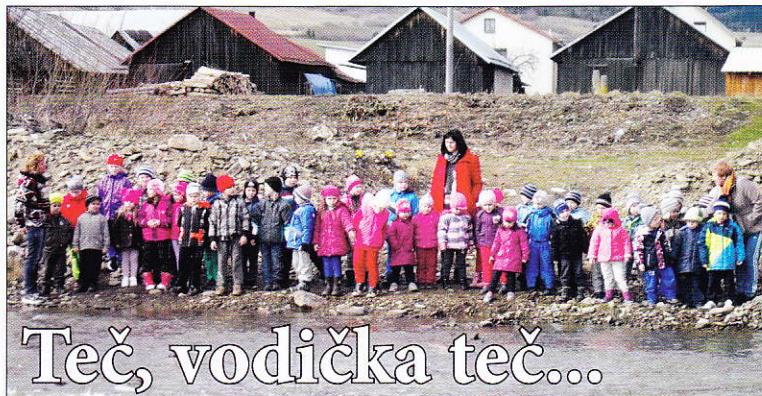
Dieťa nemusí vedieť čítať ani písat, zadanie úlohy a odpovede je možné v sonetickej podobe, či kliknutím na objekt. Výhodou je aj to, že do výučby sa môžu zapojiť všetky deti súčasne. Didaktickým aspektom IKT vo vyučovanom procese je vizualizácia, ktorá

uľahčuje predstavivosť daného javu a skracuje proces učenia. Po skončení hodiny si učiteľky mohli vyskúšať prácu s programom, perom.

Na konci zaujímavého predpoludnia ich riaditeľ našej školy previedol celým objektom školy a pozval ich na malé občerstvenie v hudobnom štúdiu.

Smie radi, že naša akcia priniesla kolegyniam nové poznatky a mnohé ich nabudila pracovať s modernou technikou a tak skvalitňovať výchovno-vzdelávací proces v MŠ.

Helena Kňazovická,
zástupkyňa riaditeľa školy pre MŠ

Teč, vodička teč...

Pod týmto názvom sa niesla edukačná aktivita v našej materskej škole, ktorou sme si v jeden slnečný marmový deň pripomenuli svetový deň vody. Zážitkovým učením a názornou ukážkou sme u detí prebúdzali environmentálne cítenie, citlivosť na prejavu poškodzovania prírody a životného prostredia a viedli k ochrane a starostlivosti o životné prostredie. Pri malebnom potoku Jakubianka deti „zistili, čo vodička nechce“ a tvorili

hypotézy o znečistenej vode a nebezpečenstve odpadu vo voľnej prírode. Počas vychádzky zbierali s učiteľkami porozhodzované odpadky a odkladali ich do obecných kontajnerov, pričom sa učili separovať odpad. Dozvedeli sa aj o tom, že v našej rieke žije bobor vodný, ktorý je zákonom chránený a hrádzu si stavia len v čistej vode, a tak sa musíme starať o to, aby tá čistá voda ostala aj pre naše ďalšie generácie.

Anna Vasiľová

Lyžiarsky výcvik

Aj keď počasie tohto roku lyžiarom veľmi neprialo, našej škole sa predsa len podarilo zorganizať lyžiarsky výcvik. Využili sme malú nádielku snehu a trošku netradične, v prázdninový deň, sme sa vybrali do osvedčeného lyžiarskeho strediska v Lubovniach kúpeľoch. Privítalo nás nádherné prostredie v penzióne Silvia, v ktorom sme boli päť dní ubytovaní. Dvadsať dva žiakov vytvorilo výbornú partiu. Sedem začiatočníkov sa najprv trochu ustráhane, no neskôr už nebojáčne priúčalo lyžiarskemu umeniu. V stredu sme si vyskúšali večerné lyžovanie. Ani sme sa nenaďali a prišiel piatok a s ním aj naše lúčenie s výcvikom. Nelúčili sme len s výcvikom, ale aj s tohtoročnou lyžovačkou, pretože prišlo veľké oteplenie a sneh sa roztopil. My lyžiari dúfame, že na ďalší rok si užijeme trošku viac snehu a lyžovačky ako tento rok. **PaedDr. Michal Hanečák**

ZÁŽITKOVÉ VYUČOVANIE V MULTISENZORICKOM PROSTREDÍ

Pred rokom sa nám podarilo zhromotiť perfektnú myšlienku – zriaďť miestnosť s využitím metódy SNOEZELEN v našej škole. Odvtedy si našu „farebnú izbičku“ užívame so žiacmi so stredným a ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Od prvých chvíľ, ktoré boli skôr spontánne, bádavé, založené na princípe pokus – omyl, si spoločne navzájom odovzdávame informácie.

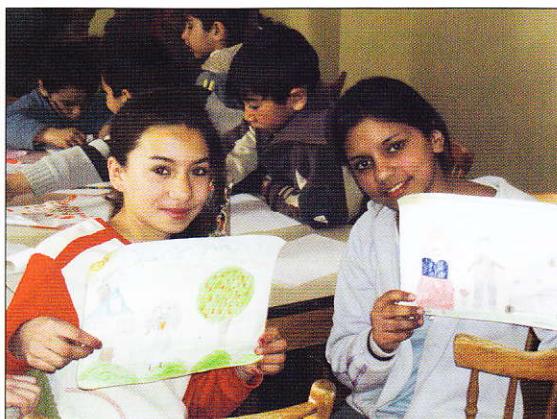
Onedlho nám príbude v našom príjemnom prostredí akvárium so živými rybičkami, na ktoré sa už veľmi tešíme. **Čo je Snoezelen?**

Snoezelen je multifunkčná metóda, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, vôní a hudby, pričom jej cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov, zlepšenie schopnosti relaxácie, uvoľnenia sa, rozvíjanie emócií, kreativity, zníženie agresívneho správania a redukovanie stresu. S touto metódou sa stimulujú zmysly: zrak, ľach, chut, sluch, hmat.

Je určená najmä pre osoby s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, vývinovými poruchami, telesným alebo viacnásobným postihnutím, poruchami správania a učenia, s psychickými poruchami. Snoezelen sa tiež využíva aj ako pedagogicko-podporný prístup alebo podporná edukačná metóda, ktorá je zameraná na podporu výchovno-vzdelávacieho procesu na školách. Pedagóg alebo vychovávateľ aplikuje Snoezelen v rámci tohto smeru, s prihľadnutím na špecifická jednotlivca.

Mgr. Jana Jendrichovská
vedúca MZ pre B a C variant

Jakubany

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR pripravilo od 1. januára 2014 novelu zákona o adresnejšom poskytovaní pomoci v hmotnej nôdzi, osobitného príspevku a jednorazovej dávky, čím sa spravidlivejšie podporujú tí občania, ktorí si vlastným pričinením nemôžu alebo nevedia zabezpečiť príjem. Dávky sú odstupňované od 61,60 eur pre jednotlivca, až po 216,10 eur pre rodičov s viac než štyrmi deťmi. Ako sa tento zákon osvedčuje v praxi sme sa zhovárali so sociálnou pracovníčkou Obecného úradu v Jakubanoch Bc. Martinou Hovancovou.

Nielen brat', ale aj dávat!

● Aká je podstata nového zákona, čo rieši?

- Ponajprv ustanovuje, že občania nad osemnásť rokov, ktorí poberajú dávky v hmotnej nôdzi, musia ako protihodnotu odpracovať mesačne najmenej 32 hodín.

● Kto je garantom tohto projektu?

- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, ktorý zabezpečí pracovné nástroje a prostredníctvom svojho koordinátora bude organizovať prácu a kontrolovať pracovnú disciplínu. Obec si na úrade práce objedná, poviedzme, vyčistenie chodníkov, koordinátor preskúma, kolko ľudia v osade sú schopní pracovať, aké majú pracovné zručnosti a ponúkne im prácu. Ak ju odmietnu, dávky v hmotnej nôdzi sa skrátia o 61,60 eur. Ak obec nebude mať vhodnú prá-

cu, zmeny sa ich nedotknú. ● Ako novelizovaný zákon prijímajú osadníci?

- Nie sú nadšení. Tí šikovnejší totiž okrem dávky v hmotnej nôdzi majú aj iný neoficiálny príjem, privyrobia si na nejakej jednorazovej brigáde, zriedkavo aj v zahraničí. Vieme, že Rómovia nevedia s peniazmi hospodáriť, ako im pomáha štatút osobitného príjemcu? Rodiny majú zabezpečené základné životné podmienky, najpotrebnejšie potraviny. Nedostanú peniaze do rúk, už si nemôžu kupovať kávu, cigarety a alkoholické nápoje.

● Ako sa zmenil príspevok na bývanie?

V dome býva zvyčajne viac rodín a každý vlastník rodinného domu dostával príspevok na bývanie v sume 89,20 eur. Podľa nových pravidiel môže tento príspevok poberať len je-

den na jeden rodinný dom, čo vyvoláva konflikty v rodinách.

Značné problémy sú s vymáhaním poplatkov za odvážanie komunálneho odpadu z rómskej osady ... Rómovia sú zvyknutí - neplatí. Viacdetná rodina má za rok zaplatiť napríklad 90 eur, čo môže byť v skromnom rodinnom rozpočte značná suma. Ponúkame splátkový kalendár, no mnohí ho nevyužívajú. Pritom vedia, že keď si plnia svoje povinnosti, nemajú potom problém vybaťi si na obecnom úrade nejaký dokument či doklad.

(Celkový počet obyvateľov obce Jakubany - 2678, z toho je 975 Rómov, štátne sociálne dávky poberá 448, dochodcovia - 37, nezamestnaní - 244 a asi 20 Rómov má uzavretý pracovný pomer ako zamestnanci alebo samostatne zárobkovo činné osoby.)

(Zhováral sa A.R.)

Komunitné centrum vzdeláva rómsku mládež, na fotografii vpravo Bc. Martina Hovancová.

KEČERA PÔJDE DO USA

Karpatsko – Rusínska spoločnosť (Carpatho – Rusyn Society) v USA pozvala jakubiansku Folklórnu skupinu Kečera, štrnásť spevákov, tanecníkov a muzikantov, na vystúpenie v atlantickom regióne, v národnom a miestnom skupinovom sídle. Predstavenia sú plánované v New Yorku, New Jersey, Pensylvanii a Ohio od 11. septembra do 8. októbra 2014. Kečera by mala vystúpiť aj na Slovenskom festivale v Holmdel Jersey. Organizátori poskytnú stravu, ubytovanie a sprivedocovské služby po New Yorku, Pittsburghu, Clevelande a iných mestach. Ostatné náklady, predovšetkým letenky, si majú uhradiť členovia FS Kečera. Keďže sú väčšinou študenti bez príjmov, požiadali jakubianskych poslancov o finančnú pomoc. Stretli sa s porozumením, dostanú na reprezentáciu Jakubian 7000 Eur.

Pridrahé triedenie odpadov

Občania si čoraz viac zvykajú na triedenie odpadov (sklo, plasty), ale to požaduje štát. Paradoxom však je, že čím viac odpadu vytriedia, tým väčšie náklady vznikajú obciam na ich odstránenie. Obec Jakubany zaplatila v roku 2013 za separovaný zber 3800 eur a za vývoz kuka nádob 26000 eur, pričom príjmy mala iba na úrovni 371 eur. Súčasne sa zvyšujú poplatky za odpad občanom.

Obce poukazujú na to, že najväčší producenti obalov, supermarkety či veľké spoločnosti, neprispievajú ani jedným

eurom do recykláčného fondu, ktorý obciam platí za separovanie odpadov. Ak producent odpadov preukáže, podľa súčasnej legislatívy, že vrátil na recykláciu 40 percent z toho, čo uviedol do obalu, nemusí platiť odvody do tohto fondu. Zvyšných 60 percent teda musia vytriediť občania a dať zlikvidovať obce.

Združenie miest a obcí Slovenska prichádza s návrhom zálohovať v obchodoch všetky nevratné obaly (plastové a kovové), aj fólie, ako v západných a severných európskych štátoch, kde to funguje. (A.R.)

Výzva

Na základe opäťovných sťažností občanov, že sa po obci znova vo zvýšenej miere voľne pohybujú psy, najmä v nočných hodinách, pripomíname, že sa tým porušuje zákon č. 282/2002 a VZN č. 5/2004 o držaní psov. Vyzývame občanov, aby nepúšťali psov na voľné priestranstvo, za čo už v minulosti boli udelené peňažné pokuty. V zmysle terajších platných predpisov môže komisia na ochranu verejného poriadku uložiť pokutu do výšky 165,50 eur a pri opakovanej priestupek až 331 eur. (OÚ)

Obec Jakubany získala pre dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) štátne dotáciu 2400 eur. Peniaze boli investované do nového čerpadla na vodu s výkonom 1300 l/min. Oproti starému čerpadlu PP12 je to viac o 100 l/min. Čerpadlo váži iba 42 kg, takže k zdroju vody ho poľahky prenesú dvaja hasiči.

Vláda SR vlni rozholila, že dotácie bude dobrovoľným hasičským zborom pridelovať priamo, na osobitný účet v banke s ktorým môže disponovať iba štatutár, veliteľ DPZ Jozef Dufala (na fotografii). Prvých 3000 eur už použil na nákup pracovných odevov s reflexnými prvkami a hadic.

DHZ v Jakubanoch bol zaradený do výkonnostnej skupiny A, čo znamená, že v prípade povodnej či iných živelných pohrôm bude k dispozícii príslušným štátnym orgánom. Jakubianski hasiči majú od roku 2009 špeciálne auto IVECO MAGIRUS s výkonnou motorovou striekačkou, ktorú im v roku 2009 osobne pridelil minister vnútra. Stará motorová striekačka PP12 z päťdesiatich rokov 20. storočia už definitívne doslúžila, ale ako vzácná historická pamiatka bude renovovaná, na čo poslanci už schválili finančný príspevok z obecného rozpočtu. (A.R.)

DOTÁCIE HASIČOM

Panoráma Kaukazu

Ked' na výročnú schôdzku Slovenského červeného kríža v Jakubanoch prišiel viacnásobný dobrovoľný darca krvi RNDr. Ján Kundla, dostał sa do centra pozornosti - ako horolezec. Vedelo sa, že sa pokúšal zdolať aj európsky geografický fenomén, najvyššiu horu Mont Blanc vo Francúzsku, nech o tom porozpráva. Dobrodružných príbehov spod ľadových príkrovov končiarov má nadostatč, prečo nie? Rozhovoril sa pútavo, pripravený odpovedať na akúkoľvek otázku. Starosta obce PhDr. Jozef Dufala usúdil, že bude vhodné napísť aj reportáz do JAKUBIANSKEHO HLÁSNIKA.

Prvé tatranské túry absolvoval ako prešovský vysokoškolák. Na prvú horolezeckú túru, ktorej cieľom bol Gerlachovský štít (2655 m), najvyšší vrch Vysokých Tatier sa odhodlal po ukončení štúdia. So skúseným horským vodcom kráčal od rána do večera zasneženou krajinou, zaliatou slnkom cez Batizovsku prôbu k samotnému vrcholu, na ktorom sa vyníma nádherný kríž. Bola to prvá praktická horolezecká skúsenosť v slovenských velhorách. Ďalšie zručnosti získal opäť v zime, výstupmi na končiare Vysoká (2547 m) a Ľadový štít (2627 m). O to radšej bol, keď si tieto dve vrcholové panorámy vychutnal spolu s ďalším jakubianskym kamarátom Jánom Matlakom. Následne zdolal najvyššie pohoria v rakúskych a talianskych Alpách, tam išiel s cestovnou kanceláriou.

Dobrodružné poznávanie skalných velikánov pokračovalo vlnami, keď ho zlákala najvyššia európska hora vo francúzskych Savojských Alpách, Mont Blanc (4810 m). Išiel tam na niekoľko dní s troma outdooristami, nabité energiou. Prvý člen prišiel do výšky 3900 metrov, keď ho postihla tzv. výšková nemoc. Druhý tiež pocítil nevoľnosť, ale napokon sa nasledujúci deň odhodlal išť neistou chôdzou ďalej. „Zobral som mu všetky veci do svojho batohu, aby mal viac sily na výstup a zostup. Približne hodinu po polnoci sme nasadili sedacie úvazy, železné mačky a prilbu, zapli čelovky, naviazali sa na lano a vystrojení palicíkami

a čakanmi začali opatrné vystupovať po snehovom chodníku v rúšku tmavej noci na záverečný úsek.“

Pri príjemnej teplote asi 10 stupňov pod nulou, ale miestami so silným vetrom, prvé desiatky metrov ubehli pomerne rýchlo. Pocitová teplota bola asi minus 18 stupňov. „Vytiahol som ruku z rukavice, aby som urobil niekoľko fotografií, ale ne-

bolo o niečo chladnejšie a vetejšie. Predpoved počasia sa nezlepšila, poveternostná prognóza na najbližšie dni nebola priaznivá, nad 5000 m mala byť teplota okolo minus 30 až 35 stupňov pri brutálnej rýchlosťi vetra 105 km/h. Po prebdejte noci sa narychlo balia a zostupujú dole, sprevádzaní tažkými olovenými mračnami. „Pod Elbrusom som sa cítiť prijemne, škoda, že nám hora neumožnila vystúpiť na jej vrchol, avšak v horách platí, že počasie je základom úspechu a najväčší úspech je vždy vrátiť sa šťastne domov.“

Potom sa všetky jeho myšlienky krútili už iba okolo škandinávskych krajín, - Moldavsko - Rumunsko - Madarsko. Vojenské zóny

horských skalných masívov, fjordov, polárnej oblohy, turistických zaujímavostí a historických pamiatok.

V novembri 2013 mal išť na 4-5 týždňovú expedíciu do nepálskej časti Himaláj, ale bolo ich málo, tak to nevyšlo. Ďalší termín, už s istým terminom odchodu a plnou tímovou zostavou mal byť začiatkom apríla tohto roka, ale na poslednú chvíľu sa družstvo bohužiaľ rozpadlo, pretože traja borci to vzdali. Ani na druhý pokus sa mu nepodarilo atakovať vrchol Mera Peak (6467 m) z ktorého je jeden z najkrajších výhľadov na najvyššiu horu sveta Mt. Everest (8848 m), ale ako hovorí, asi zaúradovala Božia vôle. Možno horolezcov odrádzala tragická udalosť na Nanga Parbate, keď niekolkí šialenci so zbraňami zaútočili na medzinárodnú horolezeckú expedíciu v pakistanskej časti Himaláj, čo odsúdil celý svet.

Čo hľadá tento jakubiansky dobrodruh v talianskych, rakúskych, francúzskych, ruských velhorách či v oblasti za severným polárnym kruhom? - to vie azda iba on a páňboh. Vedome sa nechať bičovať mrazivým vetrom, šplhať sa ako pavúk na osťre hrebene? - nedáva nám to zmysel. Pritom je to také prosté: opanovaný adrenalinovým nepokojom, chce byť nachvíliku čo najdalej od všetkého zhonus, od rušných miest a v tichom prostredí si užiť to, čo ponúkajú iba miesta, ktoré sú oveľa bližšie k nebesám. Nestotožňuje sa s rovesníkmi, ktorí sú pripútaní k televíznomu seriálu, počítačovým hrám a smartfónom s neobmedzeným pripojením na internet. Už odmalička, keď krízom - krážom prechodi Levočské pohorie, si osvojuje aktívny životný štýl, spoznávanie nových svetov, skalných blokov, štítov a útesov. (A.R.)

Ďaleké túry do velhôr

bol to dobrý nápad. Prsty mi poriadne zmrzli a bolo po fotografovaní.“ Po priblížení sa k horizontu, asi vo výške 4350 metrov už spoliezec cítil silnú nevoľnosť, bolesti hlavy, pokles výkonnosti, čo sa prejavovalo dýchavčnosťou a malátnosťou. Okolnosti si vynutili novú stratégiu:

„Potreboval si oddýchnuť v núdzovom bivaku Vallot (plechovej búde). Podal som mu vitamíny, glukózu, pripravil teply čaj.“ Janko šiel po kľukatom snehovo-ľadovom chodníku ďalej až do výšky 4600 metrov úplne sám, asi 200 m pod vrchol. Urobil niekoľko fotografií, nakrútil krátke video, užil si nezabudnuteľné vysokohorské pocity a vrátil sa k bivaku. Vrchol Mont Blanc teda nedosiahol, hoci mal dostatok psychických i fyzických sily. Uprednostnil pomoc kamarátovi, aby mohol absolvovať koncentrovaný a bezpečný zostup do údolia. Napokon, nie je typom horolezca, ktorý si chodí do hôr - ako on hovorí - po vertikálne čísla,

plné vojakov, ohrád z ostatného drôtu, tanky, vojaci so samopalmi boli najhorším zážitkom počas potuliek s šírim svetom. V Rusku ho očarila duchovná bohatosť ľudí žijúcich na vidieku, napriek tomu, že boli veľmi chudobní. Aklimatizácia na vysokú nadmorskú výšku trvala tri dni v blízkosti dediny Baksan, kde absolvovali pravidelné výstupy a zostupy do nižších okolitých hôr. Vyštúpili k Pastuchovým skalám (4700 metrov), kde už

nebeská obloha na ktorej tróni vždy atraktívny mesiac a žiariace hviezdy. Smeroval na pobrežie Atlantiku za severným polárnym kruhom, do nórskej časti nazývanej Lofoty, čo je z domu viac ako 4000 km. Cestoval tam štyri dni (lietadlo sčasti použil iba na spriatočnej ceste) po trase Stará Lubovňa - Trenčín - Praha - Berlín - Kodaň - Göteborg - Oslo - Trondheim - Bodo - Moskenes - Ballstadt. Skoro štyri týždne si vyhralil na spoznávanie

ALPY - Grossglockner, najvyšší vrchol Rakúska - 3798 m

Kniha je náš dobrý priateľ, poteší nás, pobaví

Marec je mesiac, ktorý má mnohé prívlastky. Pokladáme ho prvý jarný mesiac, pre nás je však dominantne mesiacom kníh.

V špeciálnych triedach je v tomto mesiaci už tradičnou aktivitou deň venovaný knihám a návštěve knižnice. Ani v tomto roku tomu nebolo inak. 20. marca si najprv žiaci v triedach spolu so svojimi triednymi učiteľkami rozprávali o knihách a čítali si. Potom nasledovala návštěva obecnej knižnice.

Tu sa žiakom venovala Mgr. Mária Bučková, ktorá žiakom primeranou

formou priblížila spôsob požičiavania kníh a to, ako sa majú ku knihám správať. Deti si tiež pozreli, aké kníhy sa v knižnici nachádzajú. Zaujímali ich nielen rozprávkové kníhy, či príbehy o deťoch, ale aj detské encyklopédie. Potom si deti spolu s paní knihovníčkou prečítali rozprávku O Medovníkovom domčeku a zahrali sa spolu na ilustrátorov tejto rozprávky.

Žiaci zo špeciálnych tried odchádzali z knižnice plní dojmov a my veríme, že takto vytvárame u detí záujem a pozitívny vzťah ku knihám.

Mgr. Alena Vargová

Prednáška o šikanovaní

Šikanovanie sa stalo závažným celospoločenským problémom. Postihuje nielen vekovú skupinu detí a mládeže, ale aj všetkých ľudí bez ohľadu na vek, postavenie, povolenie a pohlavie. Problematika šikanovania na školách je záležitosť pedagogická, sociologická, mravná a psychologická.

Zlomyseľné škodenie niekomu, negatívne správanie, ktoré je zámerné a bolestivé sa môže dotýkať aj našich detí. Môžu sa ocitnúť v pozícii obeť a agresora. Aj to boli dôvody pre prípravu prednášky a besedy o šikanovaní, na ktorej sa zúčastnili žiaci 2. stupňa špeciálnych tried. Žiaci boli oboznámení s definíciou šikanovania, prejavmi a druhmi agresívneho správania a vydierania. Boli poučení, ako reagovať a postupovať pri páchaní násilia v rodine, v škole, medzi „kamarátmi“. V pripravených prezentáciach mali možnosť vidieť fotografie týraných detí, dozvedeli ajo o nástrahách „kyberšikany“. Žiaci sa do prednášky zapojili aj vlastnými skúsenosťami a názormi. Prijali za vlastnú vetu: „Nikomu, ani Tebe nesmie nikto ubližovať, trápiť Ťa, sužovať.“ A ja si za nás pedagógov dovolím pripojiť ďalšiu: „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách.“ Ing. Zdenka Myšáková

Priprava na veľkonočné sviatky

Veľkonočné sviatky patria k najstarším sviatkom vôbec. Ich základnou podstatou bolo vitanie jari z predkresťanských dôb, v prenesenom slova zmysle víťazstvo života nad smrťou. Veľká noc je pohyblivý sviatok a pre kresťanov jedným z najdôležitejších. Predchádza mu dlhý čas príprav – štyridsaťdňový pôst, ktorý sa dodržiava už celé stáročia. Nevzťahoval sa len na jedlo, ale na celý spôsob života. Utíchli tanecné sály, veselé spoločenské večierky, na vidiek skončili priadky a páračky. V čase pôstu každá žena priadla doma sama, umľkol spev a ozývali sa len väzne pôstne piesne. Tie-to tradície je potrebne zachovávať a tradovať ich z pokolenia na pokolenie.

Veľkonočné sviatky nám pomaly klopú na dvere, preto aj žiačky 5. a 6. ročníka v špeciálnych triedach na hodinách pracovného vyučovania vyrábali tvorivé

výrobky z textilu – veľkonočné vajíčka.

Taktiež aj žiaci ostatných ročníkov ukázali, že im veľkonočné sviatky nie sú ľahostajné a na hodinách výtvarnej výchovy tvorili prekrásne dekorácie. Výsledný efekt je dôkazom, že žiaci pracujú s pomocou šikovných paní učiteľiek, pre ktoré je práca potešením.

Všetci spolu popustili uzdu svojej fantázie a finálna podoba ich snaženia nám zdobí priestory našej školy, do ktorých sa už pomaly vrádza jar.

PaedDr. Ivana Vresilovičová, zástupkyňa RŠ pre špeciálne triedy

Správny čas na výber povolania

Tak ako každý rok, tak aj tohto roku sa deviataci v ŠT majú rozhodnúť kam po skončení ZŠ.

Ten správny čas na uvažovanie o tom, aké povolanie budú vykonávať je teraz, keď sa chystajú na určitú zmenu vo svojom živote a to pri prechode zo základnej školy na odborné učilište.

Práca – krátke slovo veľké-

ho významu. Každodenná súčasť života, ktorá je dôležitou činnosťou a možnosťou sebarealizácie každého človeka, či už ide o človeka zdravého alebo s určitým znevýhodnením. Každý človek má potrebu tvoriť a byť ocenený. Potrebuje mať možnosť sebarealizácie, mať pocit, že jeho snaha a námaha má zmysel,

túži cítiť radosť z výsledku svojej práce. K tomu to všetkému im vo veľkej miere môžu dopomôcť rodičia, pedagógovia a všetci, ktorí s nimi pracujú.

Prístup k výberu povolania ovplyvňuje z pragmatických dôvodov najmä vzdelanie. Ľuďom s ukončenou ZŠ ide predovšetkým o prežitie po finančnej stránke. Zlepše-

nie života jednotlivcov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ich postavenia v spoločnosti sa odvíja od ich vzdelanostnej úrovne.

V praxi sa veľmi často presvedčame, že najlepší vzťah k telesnej práci majú tí žiaci i dospelí, ktorí boli už od malíčka vedení k určitým pracovným činnostiam. Práve preto našich žiakov sústavne motivujeme, vzbudzujeme u nich pozitívny

vzťah k práci a neustále sú vedení a pripravovaní na budúce povolanie.

Pre našich deviatakov sme pripravili prezentáciu s výberom profesii, s cieľom pomôcť im správne sa rozhodnúť.

Každý žiak má možnosť výberu povolania, toto rozhodnutie je len a len na ňom. Jeden chce byť murár, druhý tesár, tretí

Mgr. Mária Tomková